

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор _____ А.І.Українець
(підпис)

« ____ » _____ 2016 р.

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до вивчення дисципліни та виконання контрольної роботи
для студентів спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит»
денної та заочної форм навчання**

Всі цитати, цифровий та фактичний матеріал, бібліографічні відомості перевірені. Написання одиниць відповідає стандартам

Підпис(и) автора(ів) _____
« ____ » _____ 2016р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
обліку і аудиту
Протокол № 9
від 23.02.2016 р.

Реєстраційний номер
електронних методичних
рекомендацій у НМУ
49.69-24.02.2016

КИЇВ НУХТ 2016

Методологія наукових досліджень [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до вивчення дисципліни та виконання контрольної роботи для студентів спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит» денної та заочної форм навч. / уклад. О.В. Михайленко, С.Ю. Скоморохова. – К. : НУХТ, 2016. – 18 с.

Рецензент: **Н.І. Беренда**, канд. екон. наук

Укладачі: **О.В. Михайленко**, канд. екон. наук
С.Ю. Скоморохова

Відповідальний за випуск **Л.М.Чернелевський**, канд. екон. наук, проф.

Подано в авторській редакції

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Сучасне соціально-економічне становище України обумовлює необхідність формування науково обґрунтованих напрямів підвищення конкурентоспроможності. Динамічність економічних умов господарювання, зростання обсягів наукової і науково-технічної інформації створює передумови для підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних до самостійної творчої роботи, впровадження у виробництво наукомістких технологій і пристосування до умов ринкових відносин.

Сучасний висококваліфікований економіст повинен володіти глибокими знаннями та конструктивним мисленням. Щоб стати ним, необхідно досконало володіти методологією наукових досліджень і вмінням практично їх застосувати.

Якщо практичний досвід майбутні спеціалісти набувають у процесі навчальної та виробничої практики, а також безпосередньо на виробництві чи у невиробничих організаціях, то навички науково-дослідної роботи вони повинні отримати у вищих навчальних закладах. Отже, наукова підготовка студентів і магістрів зокрема – одне з важливих завдань навчання.

Навчальна дисципліна "Методологія наукових досліджень" передбачає формування культури та навичок проведення досліджень, у провадження їх результатів у практику діяльності організацій.

Предметом навчальної дисципліни є система загальних принципів і підходів наукового пізнання, методи, технології пізнання, що пов'язані з науковою та практичною професійною діяльністю в галузі економіки.

Міждисциплінарні зв'язки.

Курс «Методологія наукових досліджень» належить до циклу професійної підготовки дисциплін для студентів спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит». Він пов'язаний з такими дисциплінами, як «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Аудит», «Організація і методика аудиту», «Управлінський облік» та ін. Викладання дисципліни «Організація і методика аудиту» ґрунтується на попередньому вивченні перелічених дисциплін.

Знання, отримані з курсу «Методологія наукових досліджень», студенти використовують при роботі над науковими статтями та виконанні розділу дипломної роботи тощо.

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни є формування знань з методології, теорії методу і процесу, психології, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності, на студентському рівні, на етапах аспірантських досліджень.

Завдання навчальної дисципліни:

- теоретична підготовка з питань сутності понять і категорій методологій наукових досліджень;
  - організації процесу наукового дослідження; застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження;
  - методик дослідження, їх змісту і принципів розробки;
  - розробки етапів та форм процесу наукового дослідження; організації науково-дослідної роботи магістрів;
  - специфіки наукового пізнання; змісту та структури процесу наукового дослідження;
  - оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику;
  - визначення економічної ефективності наукових досліджень.
- Таким чином, основні **завдання** вивчення дисципліни:
- надання інформації щодо наукових напрямів роботи;
  - організувати наукові дослідження та донести їх результати до кінцевих адресатів;
  - донести до зацікавлених осіб власні ідеї щодо наукового підходу до вирішення проблеми;
  - використання інформації з різних підрозділів підприємств та комунікації із зовнішнім середовищем .

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- поняттєво-категоріальний апарат методології науки;
- значення, мету, функції та структуру методології науки;
- характеристики та особливості методів дослідження;
- поняття про науку, її ознаки, функції, мету, завдання;
- форми організації та управління наукою в Україні;
- мету, функції та завдання наукознавства;
- поняття про наукову діяльність, її види, форми, характеристика суб'єктів,
- підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів;
- сутність та комплекс вимог до наукового дослідження, його класифікацію, види, форми, науковий та науково-прикладний результат;
- форми узагальнення наукових результатів;
- поняття творчості та наукова творчість, її ознаки, умови ефективності творчої діяльності;
- сутність наукової школи: завдання, структура, функції та ознаки;
- характерні особливості наукової мови, різних форм наукових документів, логічні засоби зв'язку, техніко-орфографічні правила оформлення та уніфікації елементів;

особливості НДДС: зміст, структура, форми;
поняття наукової і науково-технічної експертизи;
сутність наукового методу, його надійність та валідність, класифікація,
вимоги;

характеристика теоретичних та емпіричних методів наукових досліджень;

принципи формування вибіркової сукупності, типи, ознаки репрезентативності, способи «ремонту»;

особливості методів обробки та інтерпретації даних дослідження, поняття їх кореляції;

особливості побудови показників, індикаторів, шкал, індексів; структуру, логіку і систему вимог до магістерської роботи.

вміти:

формулювати висновки та пропозиції;

організувати власну розумову діяльність;

застосовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою та навчально-методичною літературою;

складати модель творчої роботи, програму і план власного дослідження;

доцільно використовувати категоріально-поняттєвий апарат;

раціонально використовувати наукові методи пізнання;

конструювати показники, індикатори, шкали, індекси у відповідності з конкретною дослідницькою проблемою;

оформляти результати магістерського дослідження;

захищати результати власного дослідження у встановленій формі;

користуватися пошуковими освітніми системами у мережі Інтернет.

мати навички:

критичне осмислення категоріального апарату наукових досліджень;

критичне осмислення принципів, методів і понять наукових досліджень;

спеціалізовані концептуальні знання щодо структури наукового дослідження;

критичне осмислення видів та форм науково-дослідної роботи;

критичне осмислення вимог та структури публікації наукових результатів;

спеціалізовані концептуальні знання щодо оформлення результатів наукових досліджень.

Опис навчальної дисципліни наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»	варіативна	
Модулів –1	Спеціальність 8.03050901 «Облік і аудит»	Рік підготовки:	
Змістових модулів –3		1-й	1-й
Індивідуальне завдання контрольна робота		Семестр	
Загальна кількість годин: -120 годин		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		80 год.	102 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		-	10 год
Вид контролю: диференційований залік			

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Змістовий модуль 1. Наука як система знань і специфічна сфера діяльності

Тема 1. Поняття про науку як систему знань.

Сутність пізнання. Рівні і види наукового пізнання. Поняття про науку, її сутність, цілі та функції. Основні ознаки науки. Сутність наукового знання. Історія становлення та основні віхи розвитку науки. Особливості науки XXI ст. Наукознавство. Класифікація наук, функції та завдання. Статуси знання. Основні структурні елементи науки.

Література [1-6,15].

Тема 2. Наукове дослідження як особлива сфера діяльності.

Наукова діяльність, її види та форми. Форми організації та управління наукою в Україні. Суб'єкти наукової діяльності. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів.

Сутність наукового дослідження. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Науковий і науково-прикладний результат.

Творча і нетворча діяльність. Ознаки творчої діяльності. Творчі можливості науковця. Умови ефективності творчої діяльності, її організація. Робочий день та робоче місце науковця. Ділове спілкування і особистий архів дослідника.

Наукова школа: структура, функції та основні ознаки.

Література [7,15,16].

Змістовий модуль 2. Технологія наукової творчості

Тема 3. Загальна методологія наукової творчості.

Методологія наукових досліджень: значення, сутність, мета, завдання та функції. Методологічний апарат і методологічна основа наукового дослідження. Принципи методології пізнання.

Структура методології. Філософська методологія. Загальнонаукова методологія. Принципи загальнонаукових досліджень. Конкретнонаукова методологія. Рівні методологічного аналізу.

Література [8,9].

Тема 4. Жанри та стилі наукової творчості.

Науковий стиль і науковий жанр. Науковий документ, вимоги до нього. Характерні особливості наукової мови. Функціонально-лексичні та логічні засоби зв'язку. Техніко-орфографічне оформлення та уніфікація елементів наукового документу.

Форми наукових документів, їх архітектоніка та внутрішня логіка. Робота над текстом.

Література [9,11].

Тема 5. Планування та організація науково-дослідницької діяльності у ВНЗ.

Науково-дослідна діяльність слухачів, характеристика її напрямів. Структура, форми і зміст НДДС.

Структура і система вимог до наукової роботи (магістерської), її внутрішня логіка: композиція, функціональна залежність структурних частин. Типові помилки написання та оформлення.

Література [10,15].

Змістовий модуль 3. Методика наукового дослідження

Тема 6. Стадії здійснення наукових досліджень: особливості та вимоги.

Загальна характеристика науково-дослідних стадій. Організаційний (змістовно-теоретичний) етап дослідження.

Наукова і науково-технічна експертиза: завдання, форми та види.

Дослідний етап: методичне та методологічне забезпечення. Програма та план наукового дослідження. Методологічна і методична частини програми дослідження. Види заголовків у робочих планах. Рубрикація, її внутрішня логіка.

Етап узагальнення та апробації результатів дослідження. Завершальна стадія науково-дослідного процесу. Аналіз та інтерпретація даних. Формулювання наукових висновків. Етап реалізації результатів дослідження.

Література [11,13].

Тема 7. Загальне поняття про методи наукових досліджень. Характеристика теоретичних методів досліджень.

Організація і проведення соціологічних досліджень. Типи досліджень за глибиною розробки програми та вибірки. “Науковий метод”, “метод”, “метод науки”, “метод індивідуального рівня наукової діяльності”.

Метод дедукції (індукції), аналіз (синтез), абстрагування, конкретизація, моделювання, класифікація, порівняння та їхня характеристика.

Література [12,14].

Тема 8. Характеристика емпіричних методів досліджень. Поняття про генеральну та вибірккову сукупність, способи її формування.

Формування вибіркової сукупності, її репрезентативність. Характеристика типів вибірки. Поняття про крок і ремонт вибірки. Вимоги повноти, надійності і технологічності.

Метод спостереження, інтерв'ювання, анкетування, опитування, контент-аналізу, експертна оцінка, тестування, експеримент та їхня характеристика. Поняття повноти, надійності, технологічності та стійкості інформації. Валідність методу.

Література [15,16].

3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Структура навчальної дисципліни представлена в таблиці 2.

Таблиця 2

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Практичне заняття 1. Поняття про науку як систему знань.	2	-
2.	Практичне заняття 2. Наукове дослідження як особлива сфера діяльності.	2	0,5
3.	Практичне заняття 3,4. Загальна методологія наукової творчості	3	0,5
4.	Практичне заняття 4,5. Жанри та стилі наукової творчості	2	-
5.	Практичне заняття 5,6. Планування та організація науково-дослідницької діяльності у ВНЗ.	3	0,5
6.	Практичне заняття 7. Стадії здійснення наукових досліджень: особливості та вимоги.	2	-
7.	Практичне заняття 8,9. Загальне поняття про методи наукових досліджень. Характеристика теоретичних методів досліджень	3	0,5
8.	Практичне заняття 9,10. Характеристика емпіричних методів досліджень. Поняття про генеральну та вибірккову сукупність, способи її формування.	3	-

4. ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Наукова діяльність. Види наукової діяльності.
2. Історичні етапи науки.

3. Розвиток науки у ХІХ столітті.
4. Наука ХХ століття і початку ХХІ століття: характерні особливості.
5. Види та ознаки наукового дослідження.
6. Теоретичні та методологічні принципи науки.
7. Наукова ідея, науковий принцип. Наукові поняття та гіпотези.
8. Методологія наукового дослідження.
9. Фундаментальні наукові дослідження.
10. Прикладні наукові дослідження.
11. Філософські методи та їх роль у науковому пізнанні
12. Загальнонаукові методи дослідження.
13. Організація наукової діяльності в Україні.
14. Застосування дедуктивного та індуктивного методів.
15. Метод системного аналізу.
16. Процеси наукового дослідження. Загальна характеристика.
17. Формулювання теми наукового дослідження.
18. Постановка проблеми наукового дослідження.
19. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження.
20. Виявлення і ознайомлення з основними літературними та архівними джерелами.
21. Методологія теоретичних досліджень.
22. Бібліографічний апарат наукових досліджень.
23. Наукова інформація та способи її пошуку.
24. Пошук інформації за ключовим словом.
25. Комп'ютер як інструмент науково-дослідної роботи.
26. Пошук інформації в процесі наукової роботи. Загальна характеристика.
27. Поняття «інформаційний пошук». Етапи інформаційного пошуку.
28. Визначення теми інформаційного пошуку, а також його хронологічних, мовних та географічних меж.
29. Джерела пошуку інформації, їх класифікація.
30. Джерела первинної та вторинної інформації.
31. Характеристика масиву інформаційних матеріалів.
32. Пошук інформації, його етапи.
33. Бібліографічний пошук інформації з суспільних наук.
34. Пошук бібліографічної інформації в каталогах і картотеках.
35. Електронні засоби пошуку інформації
36. Наукова публікація. Поняття. Функції основні види.
37. Наукова монографія.
38. Наукова стаття та її структурні елементи.
39. Тези наукової доповіді. Правила їх написання.
40. Правила оформлення публікацій.
41. Використання програми Microsoft Word для оформлення наукових робіт.
42. Оформлення таблиць та малюнків у Microsoft Word
43. Реферат як форма навчальної й науково-дослідної роботи.

44. Етап роботи над курсовою (кваліфікаційною) роботою.
45. Робота над текстом курсової (кваліфікаційної) роботи.
46. Оформлення курсової й кваліфікаційної робіт.
47. Підготовка до захисту й захист курсових і кваліфікаційних робіт.
48. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.
49. Завдання магістерської роботи.
50. Вибір та уточнення теми магістерської роботи, підбір та вивчення літератури.
51. Структура магістерської роботи.
52. Процедура підготовки і захисту магістерської роботи
53. Ознаки навчально-дослідної роботи студентів.
54. Розрізнення навчально-дослідної та науково-дослідної роботи студентів.
55. Напрями організації НДРС.
56. Форми організації й проведення НДРС в університеті.
57. Зміст роботи наукових гуртків та проблемних семінарів
58. Вимоги щодо практики та її види.
59. Мета, завдання та зміст педагогічної практики.
60. Організація проведення практики та підведення її підсумків.
61. Форми контролю за педагогічною практикою.
62. Загальні вимоги до науково-виробничої практики.
63. Основні види робіт під час науково-виробничої практики.
64. Науково-дослідна робота студентів під час практики.
65. Виховна робота студентів під час практики.
66. Підсумкова атестація з науково-виробничої практики
67. Чим регламентується підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів.
68. Вимоги і написання фахового вступного реферату до аспірантури.
69. Методика написання фахового вступного реферату до аспірантури.
70. Структура фахового вступного реферату до аспірантури.
71. Значення фахового вступного реферату до аспірантури.
72. Підготовка до написання дисертації та накопичення наукової інформації.
73. Загальна схема дисертаційного наукового дослідження, записки до вибору теми дисертації.
74. Завдання дисертаційної роботи .
75. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації.
76. Вимоги до змісту і структури дисертації.
77. Оформлення дисертаційної роботи.
78. Вимоги до автореферату дисертації.
79. Порядок захисту дисертації.
80. Складові прилюдного захисту дисертації.
81. Оформлення документів для подання атестаційної справи до ВАК України

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

5.1. Загальні вимоги до виконання контрольної роботи

Після вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» студенти заочної форми навчання зобов'язані виконати контрольну роботу згідно з графіком до початку сесії.

Контрольна робота виконується у вигляді наукової статті. Тематика роботи обирається за варіантом згідно номера в академічному журналі (або залікової відомості). В кожному варіанті наведено чотири теми наукової статті. Студент самостійно обирає одну тему з чотирьох запропонованих.

Вимоги до оформлення контрольної роботи: шрифт – Times New Roman; розмір – 14 кегль; 1,5 міжрядковий інтервал; абзац відступ – 10 мм; поля – 20 мм; обсяг 10-12 сторінок.

Структура роботи:

Основний текст роботи повинен містити такі необхідні елементи:

- постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими або практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми, на які спирається автор;
- виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується означена робота;
- формулювання цілей роботи(постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновки з даного дослідження та перспективи подальшого розвитку в цьому напрямі.

Робота повинна містити назву роботи, анотації та ключові слова українською, російською та англійською мовами; обсяг анотації

– мінімум 3 речення, кількість ключових слів – мінімум 5 слів.

До здачі роботи на кафедру в паперовому вигляді (аудиторію В-606), роботу потрібно надіслати на електронну пошту: miol203@ukr.net для перевірки на плагіат.

5.2. Варіанти контрольної роботи

ВАРІАНТ 1

1. Формування стратегії розвитку підприємства.
2. Інвестиційна активність підприємства.
3. Розробка та обґрунтування антикризової програми діяльності підприємства.
4. Оцінка інвестиційної привабливості інноваційних програм промислових підприємств.

ВАРІАНТ 2

1. Розробка фінансового плану підприємства.
2. Стратегічне планування на підприємстві.

3. Формування ефективної організаційної структури управління виробництвом.

4. Обґрунтування стратегічного вибору підприємства.

ВАРІАНТ 3

1. Управління інвестиційним потенціалом підприємства.

2. Розробка операційної стратегії підприємства.

3. Нормативно-законодавча база обліково-аналітичної діяльності підприємства.

4. Управління економічними ризиками в процесі інвестиційної діяльності промислових підприємств.

ВАРІАНТ 4

1. Формування системи облікування та контролю на підприємстві.

2. Аналіз використання трудових ресурсів підприємств харчової промисловості за певний період (на підставі статичних джерел інформації)

3. Управління формуванням фінансових планів інвестиційних проектів підприємств.

4. Формування і розвиток виробничого потенціалу підприємства.

ВАРІАНТ 5

1. Обліково-аналітичні аспекти виробничої активності підприємств харчової промисловості.

2. Планування завантаження виробничих потужностей операційної системи та аналіз її використання.

3. Удосконалення управління інноваційним потенціалом для підвищення ступеня інвестиційної привабливості підприємства

4. Вплив факторів зовнішнього середовища на інноваційний потенціал (інноваційну діяльність) підприємства.

ВАРІАНТ 6

1. Оптимізація виробничої потужності підприємств харчової промисловості.

2. Формування і використання основних засобів підприємства.

3. Удосконалення управління запасами підприємства на основі реорганізації бізнес-процесів.

4. Аналіз необоротних активів підприємств харчової промисловості за певний період (на підставі статичних джерел інформації)

ВАРІАНТ 7

1. Обґрунтування напрямів підвищення продуктивності праці.

2. Цінова політика підприємства на конкурентних ринках.

3. Управління витратами підприємства.

4. Управління інформаційними ресурсами на підприємстві.

ВАРІАНТ 8

1. Розробка і впровадження процесу бюджетування на підприємстві.
2. Підвищення адаптаційних можливостей підприємства за умов нестабільного зовнішнього середовища
3. Управління витратами і цінова політика на підприємстві.
4. Управління якістю продукції в умовах ринкових відносин.

ВАРІАНТ 9

1. Фінансові цілі підприємства і обґрунтування проектів їх досягнення.
2. Управління структурою капіталу підприємства.
3. Управління інвестиційним забезпеченням розвитку підприємства.
4. Аналіз фінансових результатів від основної діяльності підприємств харчової промисловості за певний період (на підставі статичних джерел інформації за різними галузями)

ВАРІАНТ 10

1. Формування і розподіл прибутку.
2. Управління змінами на підприємстві.
3. Аналіз нематеріальних активів підприємств харчової промисловості за певний період (на підставі статичних джерел інформації за різними галузями)
4. Управління економічною безпекою діяльності підприємства.

ВАРІАНТ 11

1. Прибутковість діяльності підприємства та способи її підвищення.
2. Управління акціонерним капіталом підприємства.
3. Удосконалення організаційної структури підприємства.
4. Аналіз наявності та стану дебіторської та кредиторської заборгованості за регіонами за певний період (на підставі статичних джерел інформації)

ВАРІАНТ 12

1. Формування дивідендної політики.
2. Управління оборотним капіталом підприємства.
3. Управління інвестиційним забезпеченням інноваційного розвитку підприємства.
4. Обґрунтування цінової політики підприємства.

ВАРІАНТ 13

1. Аналіз оборотних активів підприємств харчової промисловості за певний період (на підставі статичних джерел інформації за різними галузями)
2. Управління процесами диверсифікації на підприємстві.
3. Управління джерелами інвестиційного забезпечення підприємства та їх оптимізація.
4. Розробка програми реструктуризації підприємства.

ВАРІАНТ 14

1. Аналіз рентабельності операційної діяльності за видами економічної діяльності за певний період (на підставі статичних джерел інформації)
2. Управління ризиком діяльності підприємства.
3. Управління конкурентоспроможністю підприємства.
4. Аналіз рентабельності операційної діяльності промислових підприємств за певний період (на підставі статичних джерел інформації)

ВАРІАНТ 15

1. Технологія прийняття управлінських рішень на підприємстві.
2. Інформаційна підтримка обліково-аналітичної діяльності підприємств харчової промисловості.
3. Удосконалення технології прийняття управлінських рішень на підприємстві.
4. Управління ефективністю діяльності підприємства.

ВАРІАНТ 16

1. Аналіз використання паливно-енергетичних ресурсів на виробничо-експлуатаційні потреби за певний період (на підставі статичних джерел інформації)
2. Конкурентоспроможність підприємства та напрями її підвищення
3. Система антикризового управління діяльністю підприємства.
4. Управління конкурентоспроможністю продукції.

ВАРІАНТ 17

1. Аналіз стану та структури інвестицій за джерелами фінансування за певний період (на підставі статичних джерел інформації)
2. Конкурентні переваги підприємства і способи їх досягнення.
3. Стратегія досягнення конкурентних переваг підприємства.
4. Побудова механізму залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій.

ВАРІАНТ 18

1. Управління витратами підприємства для досягнення конкурентних переваг.
2. Управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності
3. Сучасні інструменти підвищення конкурентоспроможності підприємства.
4. Формування й оцінювання інвестиційного іміджу промислових підприємств.

ВАРІАНТ 19

1. Конкурентоспроможність та інноваційна діяльність підприємства
2. Обґрунтування напрямів зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

3. Аналіз використання основних засобів підприємств харчової промисловості за певний період (на підставі статичних джерел інформації).

4. Інноваційний менеджмент і чинники його успішної реалізації на підприємствах України.

ВАРІАНТ 20

1. Організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

2. Організація і планування інноваційної діяльності підприємства.

3. Планування інноваційної діяльності підприємства.

4. Формування інноваційної політики та/або стратегії підприємства.

ВАРІАНТ 21

1. Управління фінансовим забезпеченням інвестиційної діяльності підприємства.

2. Управління інноваційними стратегіями розвитку підприємства.

3. Управління інноваційними проектами на підприємстві: стан, проблеми, способи вдосконалення.

4. Формування бізнес-плану інноваційного проекту.

ВАРІАНТ 22

1. Аналіз виробничої та маркетингової діяльності підприємств харчової промисловості за певний період (на підставі статичних джерел інформації за різними галузями)

2. Обґрунтування доцільності впровадження інноваційних проектів.

3. Оцінка інноваційного потенціалу промислового підприємства.

4. Управління інноваційним потенціалом промислового підприємства.

ВАРІАНТ 23

1. Вплив факторів внутрішнього середовища на інноваційний потенціал (інноваційну діяльність) підприємства.

2. Управління організаційними перетвореннями на промислових підприємствах у процесі інвестиційної діяльності.

3. Обґрунтування проекту впровадження у виробництво нових технологій.

4. Стратегія технічного розвитку виробництва.

ВАРІАНТ 24

1. Управління проектуванням виробництва нової продукції.

2. Стратегія оновлення продукції підприємства.

3. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємств харчової промисловості за певний період (на підставі статичних джерел інформації).

4. Організація освоєння нової продукції на підприємстві.

ВАРІАНТ 25

1. Стратегія формування інвестиційних ресурсів щодо інноваційної діяльності підприємства.
2. Стратегічне управління інвестуванням інноваційної діяльності промислових підприємств.
3. Управління залученням інвестицій в інноваційні процеси в умовах конкуренції.
4. Обґрунтування механізму залучення іноземних інвестицій для реалізації інновацій.

ВАРІАНТ 26

1. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності підприємства.
2. Оцінка діяльності підприємств за певний період (на підставі статичних джерел інформації).
3. Система показників ефективності інноваційних проектів.
4. Стратегічне управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств.

ВАРІАНТ 27

1. Формування інвестиційних стратегій промислових підприємств.
2. Бізнес-планування в інвестиційній діяльності промислових підприємств.
3. Інвестиційні альтернативи підприємства та їх економічна оцінка.
4. Управління інвестиційними проектами на підприємстві: стан, проблеми, способи вдосконалення.

ВАРІАНТ 28

1. Формування бізнес-плану інвестиційного проекту.
2. Аналіз витрат виробництва підприємств харчової промисловості за певний період (на підставі статичних джерел інформації за різними галузями)
3. Обґрунтування доцільності впровадження інвестиційних проектів.
4. Оцінювання інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання.

ВАРІАНТ 29

1. Управління сприйнятливістю промислових підприємств до інвестиційних пропозицій.
2. Управління реальними та фінансовими інвестиціями.
3. Формування та управління портфелем реальних та фінансових інвестицій.
4. Аналіз зобов'язань та ефективності обігу цінних паперів підприємств харчової промисловості за певний період (на підставі статичних джерел інформації за різними галузями)

ВАРІАНТ 30

1. Стратегія формування інвестиційних ресурсів підприємства.

2. Управління грошовими потоками від інвестиційної діяльності підприємства.

3. Формування стратегій інформаційної взаємодії промислових підприємств із внутрішнім та зовнішнім середовищем у процесі інвестиційної діяльності.

4. Моніторинг результатів управління інвестиційними процесами на промислових підприємствах.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]: від 16.06 1999, № 996 – XIV // Ліга закону : офіційний веб-портал. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141556.html.

2. Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]: // Центр інформаційної безпеки : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://www.bezpeka.com/ru/lib/lawua/art515.html>

3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [Електронний ресурс]: від 13 грудня 1991 р. // Ліга закону : офіційний веб-портал. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T197700.html

4. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 // Ліга закону : офіційний веб-портал. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T379200.html

5. Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку наукової сфери» [Електронний ресурс]: від 16.05.2008: // Ліга закону: офіційний веб-портал. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U444_08.html

Базова

6. Гордієнко, С.Г. Молодому науковцю коротко про необхідне: Науково-практичний посібник. – К.: КНТ, 2007. – 92 с.

7. Грабченко, А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. посіб. – Х.: НТУ «ХП», 2009. – 142 с.

8. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень. Навч. посіб. – К.: «Слово», 2009. – 240 с.

9. Конверський, А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів та ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

10. Крушельницька, О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2006. – 192 с.

11. Прокофьева, В. В. Язык науки как компонент естественнонаучного образования в технических вузах: диссертация ... канд. педагог. наук: 13.00.08 / Прокофьева Валентина Владимировна – Москва, 2008. – 143 с.

12. Шейко, В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. // В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – 6-є видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2011. – 311 с.

Допоміжна

13. Білуха, М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник для студентів економ, спец, вузів. 3-є видання, перероблене і доповнене. – К.: Вища школа, 2011. – 271 с.

14. Ковальчук, В. В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Слово, 2009. - 239 с.

15. Берназюк, Я. Методологія проведення наукових досліджень у сфері конституційного права на сучасному етапі: визначення основних завдань / Я. Берназюк // Право України. — 2014. — № 11. — С. 136-144.

16. Свідло, К. В. Методологія і організація наукових досліджень в харчовій галузі : підручник / К. В. Свідло, Т. А. Лазарева, Л. О. Бачієва ; Укр. інж.-пед. акад. — Х. : Світ книг, 2013. — 225 с.